ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πέμπτο τμήμα) της 16ης Ιανουαρίου 1996 *

Στην υπόθεση Τ-108/94,

Elena Candiotte, ανεξάρτητη καλλιτέχνιδα, κάτοικος Jambes (Βέλγιο), εκπροσωπούμενη από τον Jean-Noël Louis, δικηγόρο Βρυξελλών, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο τα γραφεία της fiduciaire Myson SARL, 1, rue Glesener,

προσφεύγουσα-ενάγουσα,

κατά

Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, εκπροσωπουμένου από τους Yves Crétien και Diego Canga Fano, αντιστοίχως νομικό σύμβουλο και μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Bruno Eynard, γενικό διευθυντή της Διευθύνσεως Νομικών Υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, 100, boulevard Konrad Adenauer,

καθού-εναγομένου,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

που έχει ως αντικείμενο:

i) αφενός, την ακύρωση,

— πρώτον, της αποφάσεως της επιτροπής επιλογής του καλλιτεχνικού διαγωνισμού 93/S 21-3373/FR, η οποία ελήφθη εν ονόματι του Συμβουλίου και κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα-ενάγουσα με έγγραφο της 14ης Ιανουαρίου 1994, περί αποκλεισμού της από το δεύτερο στάδιο του ως άνω διαγωνισμού,

— δεύτερον, της αποφάσεως της επιτροπής αυτής να αναθέσει σε κάθε εθνική ομάδα εργασίας την προεπιλογή των υποψηφιοτήτων των εγκατεστημένων στο εθνικό της έδαφος καλλιτεχνών,

— τρίτον, της αποφάσεώς της να καθορίσει ότι έπρεπε να προεπιλεγούν τρεις καλλιτέχνες ανά κράτος μέλος,

— τέταρτον, της αποφάσεώς της να καταρτίσει, χωρίς άλλη εξέταση, τον κατάλογο των καλλιτεχνών που έγιναν δεκτοί στο δεύτερο στάδιο του διαγωνισμού·

ii) αφετέρου, να υποχρεωθεί το Συμβούλιο να καταβάλει συμβολικώς ένα ECU ως αποζημίωση για τη ζημία που η προσφεύγουσα-ενάγουσα θεωρεί ότι υπέστη λόγω των αποφάσεων της επιτροπής επιλογής και, ιδίως, της αποφάσεως περί απορρίψεως της υποψηφιότητάς της,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους R. Schintgen, Πρόεδρο, R. García-Valdecasas και J. Azizi, δικαστές,

γραμματέας: H. Jung

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 9ης Νοεμβρίου 1995,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Το ιστορικό της διαφοράς

1 Με απόφαση της 12ης Ιουνίου 1989, το Συμβούλιο συνέστησε μια επιτροπή που είχε ως αποστολή να επιλέξει τα έργα τέχνης που επρόκειτο να αποκτηθούν και να τοποθετηθούν στο νέο κτίριο στις Βρυξέλλες που προοριζόταν για το Συμβούλιο και τις υπηρεσίες του (άρθρα 1 και 4, παράγραφος 1). Προς τούτο, η απόφαση ανέθεσε στην επιτροπή την αποστολή να «κινήσει την ακολουθητέα διαδικασία για την επιλογή μονίμων έργων τέχνης» και να «επιλέξει αυτά τα έργα τέχνης και, κατά συνέπεια, τους καλλιτέχνες που θα τα δημιουργήσουν» (άρθρο 4, παράγραφος 2). Η επιτροπή επιλογής επιφορτίστηκε με τη διοργάνωση, «εν ονόματι του Συμβουλίου, διαγωνισμού (...) ανοικτού σε όλους τους καλλιτέχνες των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας· σε περίπτωση που εμφανιστεί μεγάλος αριθμός συμμετεχόντων, ο διαγωνισμός μπορεί να διεξαχθεί σε δύο στάδια» (άρθρο 5, παράγραφος 1). Η ως άνω επιτροπή απετελείτο από δεκαπέντε μέλη, δηλαδή ένα εκπρόσωπο κάθε κράτους μέλους, ένα

εκπρόσωπο των αρχιτεκτόνων, ένα εκπρόσωπο της Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου, καθώς και ένα εκπρόσωπο της επιτροπής προσωπικού του Συμβουλίου, που όλοι θα ορίζονταν από τα κράτη μέλη ή τους οργανισμούς που εκπροσωπούν (άρθρο 2). Προβλέφθηκε ότι οι αποφάσεις της επιτροπής θα λαμβάνονταν με απόλυτη πλειοψηφία και με απαρτία ένδεκα μελών (άρθρο 6, σημείο 2).

2 Την ίδια ημέρα το Συμβούλιο, αφού διαπίστωσε ότι τα κράτη μέλη, οι αρχιτέκτονες του κτιρίου, η Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου και η επιτροπή προσωπικού του Συμβουλίου είχαν όλοι ορίσει τους υποψηφίους τους, προέβη στον διορισμό των δεκαπέντε μελών της επιτροπής.

3 Αργότερα, η επιτροπή επιλογής καθόρισε τον τρόπο εκτελέσεως της αποστολής της, προβλέποντας επιλογή σε δύο στάδια. Έτσι, κατά τη συνεδρίασή της της 17ης Ιουνίου 1992, η επιτροπή επιλογής αποφάσισε ομοφώνως ότι εθνικές ομάδες εργασίας θα προέβαιναν σε προεπιλογή των καλλιτεχνών βάσει των ατομικών τους φακέλων και ότι τρεις καλλιτέχνες ανά κράτος μέλος θα γίνονταν δεκτοί στο δεύτερο στάδιο του διαγωνισμού. Η επιτροπή αποφάσισε επίσης ότι, από τα σχέδια έργων τέχνης που θα υποβάλλονταν κατά το δεύτερο στάδιο, θα επέλεγε τουλάχιστον έναν καλλιτέχνη ανά κράτος μέλος.

4 Ο υιοθετηθείς από την επιτροπή επιλογής κανονισμός του διαγωνισμού εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 25 Ιανουαρίου 1993. Κατά το σημείο 1 του κανονισμού αυτού, «ο διαγωνισμός αφορά όλες τις εικαστικές τέχνες και είναι ανοικτός για τους καλλιτέχνες-δημιουργούς, υπηκόους των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και εγκατεστημένους σε ένα από τα κράτη αυτά». Το σημείο 1 διευκρινίζει επίσης ότι «το Συμβούλιο επιθυμεί τη δημιουργία 12 έως και 18 έργων τέχνης που να εκφράζουν το θέμα της ενότητας και της κατανοήσεως μεταξύ των ανθρώπων, σύμφωνα με τις σύγχρονες καλλιτεχνικές τάσεις που επικρατούν στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας». Το σημείο 2 του κανονισμού αυτού ορίζει: «Πρόκειται για διαγωνισμό σε δύο στάδια ο

οποίος περιλαμβάνει: στο πρώτο στάδιο, πρόσκληση για υποβολή υποψηφιοτήτων, σκοπός της οποίας είναι να προεπιλεγεί περιορισμένος αριθμός καλλιτεχνών με βάση τον φάκελο στοιχείων και συστάσεων για τη δουλειά τους· στο δεύτερο στάδιο, διαγωνισμό σχεδίων, σκοπός του οποίου είναι η επιλογή, μεταξύ των καλλιτεχνών που έχουν επιλεγεί στο πρώτο στάδιο, εκείνων στους οποίους θα ανατεθεί η δημιουργία των έργων τέχνης για το κτίριο.»

5 Κατά το σημείο 4, στοιχείο α', του ως άνω κανονισμού, η επιτροπή επιλογής περιλαμβάνει τακτικά και αναπληρωματικά μέλη· κατά το σημείο 4, στοιχείο γ', «η επιτροπή επιλογής έχει συστήσει εθνικές ομάδες εργασίας. Κάθε ομάδα εργασίας αποτελείται από το τακτικό και το αναπληρωματικό μέλος που εκπροσωπούν ένα κράτος μέλος καθώς και από εισηγητές που επιλέγονται από τα μέλη αυτά». Ο κανονισμός περιέχει τον κατάλογο των δεκαπέντε τακτικών και δεκαπέντε αναπληρωματικών μελών της επιτροπής. Κατά το σημείο 7, στοιχείο γ', «βάσει των υποβληθέντων φακέλων, κάθε εθνική ομάδα εργασίας καταρτίζει κατά σειρά προτιμήσεως τον κατάλογο των καλλιτεχνών που προτείνει να συμμετάσχουν στο δεύτερο στάδιο. Βάσει των καταλόγων που κατάρτισαν οι εθνικές ομάδες εργασίας, η επιτροπή επιλογής ορίζει κατ' ανώτατο όριο 36 καλλιτέχνες που θα συμμετάσχουν στο δεύτερο στάδιο».

6 Στις 30 Ιανουαρίου 1993 το Συμβούλιο δημοσίευσε την προκήρυξη του καλλιτεχνικού διαγωνισμού 93/S 21-3373 FR (EE S 21, σ. 48), με σκοπό να του υποβληθούν σχέδια έργων τέχνης προοριζομένων να τοποθετηθούν στο νέο ακίνητο του Συμβουλίου στις Βρυξέλλες. Η προκήρυξη επανελάμβανε τα ουσιώδη σημεία του κανονισμού του διαγωνισμού, τα οποία προπαρατέθηκαν στις σκέψεις 4 και 5 της παρούσας αποφάσεως, και παρείχε τη δυνατότητα αποστολής αντιτύπου του κανονισμού του διαγωνισμού σε όλους όσους θα το ζητούσαν.

7 Κατά τη συνεδρίασή της της 28ης Οκτωβρίου 1993, η επιτροπή επιλογής, αφού διαπίστωσε ότι είχαν υποβληθεί περί τις 1500 υποψηφιότητες καλλιτεχνών, αποφάσισε «να καταρτιστεί συγκεντρωτικός κατάλογος τριών καλλιτεχνών ανά χώρα μέλος με βάση την προεπιλογή που θα γίνει από τις εθνικές ομάδες εργασίας· (...) να υποβληθεί κατ' εφαρμογήν έγγραφης διαδικασίας ο κατάλογος αυτός στα μέλη της επιτροπής προκειμένου αυτά να μπορέσουν να διατυπώσουν παρατηρήσεις επί της ως άνω προεπιλογής μέχρι το τέλος Νοεμβρίου· (...) προς τούτο, οι φάκελοι υποψηφιότητας των 36 επιλεγέντων για το δεύτερο στάδιο καλλιτεχνών θα είναι διαθέσιμοι στα γραφεία της Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου προκειμένου να εξεταστούν από όλα τα μέλη της επιτροπής».

Στη συνέχεια, κάθε μέλος της επιτροπής που εκπροσωπούσε ένα κράτος μέλος ανακοίνωσε τρία ονόματα καλλιτεχνών με βάση τις εργασίες των εθνικών ομάδων εργασίας.

8 Σε εκτέλεση της αποφάσεως που έλαβε η επιτροπή κατά τη συνεδρίασή της της 28ης Οκτωβρίου 1993, απεστάλη στις 23 Νοεμβρίου 1993 τηλετύπημα στα μέλη της επιτροπής επιλογής, το οποίο περιείχε τον κατάλογο των 36 προταθέντων υποψηφίων για το δεύτερο στάδιο. Το τηλετύπημα αυτό ανέφερε ότι, «αν η πλειοψηφία των μελών της επιτροπής επιλογής δεν διατυπώσει παρατηρήσεις επί του καταλόγου αυτού πριν από τις 7 Δεκεμβρίου 1993, ο ως άνω κατάλογος θα λογίζεται εγκριθείς κατ' εφαρμογήν έγγραφης διαδικασίας. Πρέπει να υπομνηστεί ότι μπορείτε να συμβουλευθείτε τους φακέλους υποψηφιότητας των προταθέντων καλλιτεχνών στα γραφεία της Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου (...)».

9 Η Elena Candiotte ήταν υποψήφια στον διαγωνισμό. Με έγγραφο της 14ης Ιανουαρίου 1994, το Συμβούλιο την πληροφόρησε για την απόρριψη της υποψηφιότητάς της. Η απορριπτική απόφαση έχει ως εξής: «Κατόπιν της συνεδριάσεως της 28ης Οκτωβρίου 1993, η επιτροπή επιλογής των έργων τέχνης που πρόκειται να τοποθετηθούν στο νέο κτίριο του Συμβουλίου επέλεξε 36 καλλιτέχνες για το δεύτερο στάδιο του διαγωνισμού. Με λύπη μας σας πληροφορούμε ότι δεν συμπεριλαμβάνεστε μεταξύ των επιλεγέντων».

10 Στις 18 Μαΐου 1994, έγινε στις Βρυξέλλες η οριστική επιλογή των καλλιτεχνών και έτσι περατώθηκε ο διαγωνισμός.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

11 Υπό τις συνθήκες αυτές, η Elena Candiotte, με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 16 Μαρτίου 1994, άσκησε την υπό κρίση προσφυγή-αγωγή.

12 Με χωριστό δικόγραφο που πρωτοκολλήθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου αυθημερόν, η προσφεύγουσα-ενάγουσα υπέβαλε επίσης αίτηση αναστολής της διαδικασίας που ακολούθησε την προκήρυξη του διαγωνισμού και, πιο συγκεκριμένα, αίτηση αναστολής των εργασιών της επιτροπής επιλογής.

13 Με δικόγραφο που πρωτοκολλήθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 6 Απριλίου 1994, η Jacqueline Willems, πρόεδρος της επιτροπής προσωπικού του Συμβουλίου, καθώς και 21 μέλη της επιτροπής αυτής ζήτησαν να τους επιτραπεί να παρέμβουν υπέρ της Candiotte στη διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων καθώς και στην κύρια δίκη.

14 Με διάταξη του Προέδρου του Πρωτοδικείου της 2ας Μαΐου 1994, T-108/94 R, Candiotte κατά Συμβουλίου (Συλλογή 1994, σ. II-249), απορρίφθηκαν η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων και η αίτηση παρεμβάσεως στη διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων.

15 Με διάταξη του προέδρου του τέταρτου τμήματος του Πρωτοδικείου της 10ης Οκτωβρίου 1994, T-108/94, Candiotte κατά Συμβουλίου (Συλλογή 1994, σ. II-863), απορρίφθηκε η αίτηση παρεμβάσεως στην κύρια δίκη.

16 Ο εισηγητής δικαστής τοποθετήθηκε στο πέμπτο τμήμα, στο οποίο, κατά συνέπεια, ανατέθηκε η υπόθεση.

17 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (πέμπτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία και να λάβει ορισμένα μέτρα οργανώσεως της διαδικασίας βάσει του άρθρου 64 του Κανονισμού Διαδικασίας, ζητώντας από το Συμβούλιο να προσκομίσει ορισμένα έγγραφα και καλώντας τους διαδίκους να διατυπώσουν, κατά τη συνεδρίαση, την άποψή

τους επί του παραδεκτού μέρους των αιτημάτων της προσφεύγουσας-ενάγουσας. Στις 25 Οκτωβρίου 1995 το Συμβούλιο, συμμορφούμενο προς ό,τι του ζήτησε το Πρωτοδικείο, κατέθεσε το κείμενο των δύο αποφάσεων που έλαβε στις 12 Ιουνίου 1989, καθώς και αντίγραφο του τηλετυπήματος που απεστάλη, στις 23 Νοεμβρίου 1993, στα μέλη της επιτροπής επιλογής.

18 Κατά τη δημόσια συνεδρίαση της 9ης Νοεμβρίου 1995, το Πρωτοδικείο άκουσε τις αγορεύσεις των διαδίκων και τις απαντήσεις τους στις ερωτήσεις του.

19 Η προσφεύγουσα-ενάγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να κηρύξει την προσφυγή-αγωγή παραδεκτή και βάσιμη·

— να ακυρώσει:

— την απόφαση της επιτροπής επιλογής του καλλιτεχνικού διαγωνισμού 93/S 21-3373/FR, η οποία ελήφθη εν ονόματι του Συμβουλίου και κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα-ενάγουσα με έγγραφο της 14ης Ιανουαρίου 1994, περί αποκλεισμού της από το δεύτερο στάδιο του ως άνω διαγωνισμού·

— την απόφαση της επιτροπής επιλογής να αναθέσει σε κάθε εθνική ομάδα εργασίας την προεπιλογή των υποψηφιοτήτων των εγκατεστημένων στο εθνικό της έδαφος καλλιτεχνών·

— την απόφαση της επιτροπής αυτής να καθορίσει ότι έπρεπε να προεπιλεγούν τρεις καλλιτέχνες ανά κράτος μέλος·

— την απόφαση να καταρτίσει, χωρίς άλλη εξέταση, τον κατάλογο των καλλιτεχνών που έγιναν δεκτοί στο δεύτερο στάδιο του διαγωνισμού·

— να υποχρεώσει το Συμβούλιο να καταβάλει συμβολικώς ένα ECU ως αποζημίωση για τη ζημία που υπέστη η προσφεύγουσα-ενάγουσα·

— να καταδικάσει το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα, περιλαμβανομένων των δικαστικών εξόδων κατά τη διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων.

20 Το Συμβούλιο ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή·

— να απορρίψει το αίτημα αποζημιώσεως·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα-ενάγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Επιπλέον, το Συμβούλιο ζητεί επιμόνως από το Πρωτοδικείο, στην περίπτωση που κρίνει την προσφυγή βάσιμη, να διατάξει όλα τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των καλώς εννοουμένων συμφερόντων των επιτυχόντων καλλιτεχνών, των οποίων τα έργα έχουν επιλεγεί και θα έχουν πιθανότατα ολοκληρωθεί και, μάλιστα, τοποθετηθεί στο νέο κτίριο όταν εκδοθεί η απόφαση.

Επί του αντικειμένου της διαφοράς

21 Η προσφεύγουσα-ενάγουσα διευκρίνισε ενώπιον του Πρωτοδικείου, κατά τη συνεδρίαση, ότι το ακυρωτικό αίτημά της αφορά την απόφαση της επιτροπής

επιλογής, η οποία κοινοποιήθηκε με έγγραφο της 14ης Ιανουαρίου 1994, περί αποκλεισμού της από το δεύτερο στάδιο του επιμάχου διαγωνισμού και ότι δεν προσβάλλει, ως αυτοτελείς αποφάσεις, τις άλλες τρεις αποφάσεις, δηλαδή την απόφαση της επιτροπής επιλογής να αναθέσει σε κάθε εθνική ομάδα εργασίας την προεπιλογή των υποψηφιοτήτων των εγκατεστημένων στο εθνικό της έδαφος καλλιτεχνών, την απόφασή της να καθορίσει ότι έπρεπε να προεπιλεγούν τρεις καλλιτέχνες ανά κράτος μέλος και την απόφασή της να καταρτίσει, χωρίς άλλη εξέταση, τον κατάλογο των καλλιτεχνών που έγιναν δεκτοί στο δεύτερο στάδιο του διαγωνισμού. Η προσφεύγουσα-ενάγουσα εξήγησε ότι επικαλείται την έλλειψη νομιμότητας αυτών των τριών αποφάσεων μόνον ως επιχείρημα υπέρ του αιτήματός της περί ακυρώσεως της αποφάσεως περί αποκλεισμού της από το δεύτερο στάδιο του διαγωνισμού. Υπό τις συνθήκες αυτές, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι το αντικείμενο του ακυρωτικού αιτήματος περιορίζεται στην τελευταία απόφαση της επιτροπής επιλογής, η οποία κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα-ενάγουσα με έγγραφο της 14ης Ιανουαρίου 1994.

Επί της ουσίας

Επί του ακυρωτικού αιτήματος

22 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι, όπως δέχθηκε η προσφεύγουσα-ενάγουσα κατά τη συνεδρίαση, οι τρεις λόγοι ακυρώσεως που επικαλείται προς στήριξη της προσφυγής της αποτελούν, στην πραγματικότητα, έναν μόνο λόγο ακυρώσεως, ο οποίος αντλείται από την έλλειψη νομιμότητας της διαδικασίας επιλογής λόγω παραβάσεως του κανονισμού του διαγωνισμού, και ότι αυτός ο λόγος ακυρώσεως έχει τρία σκέλη. Συγκεκριμένα, το πρώτο σκέλος αντλείται από παράβαση του κανονισμού του διαγωνισμού καθότι η επιτροπή επιλογής ανέθεσε σε κάθε εθνική ομάδα εργασίας την προεπιλογή των εγκατεστημένων στο έδαφός της καλλιτεχνών, χωρίς να έχει πρόσβαση στους φακέλους των εγκατεστημένων στα άλλα κράτη μέλη καλλιτεχνών· το δεύτερο αντλείται από παράβαση του κανονισμού του διαγωνισμού καθότι η απόφαση της επιτροπής επιλογής καθόρισε αυθαιρέτως ότι έπρεπε να προεπιλεγούν τρεις καλλιτέχνες ανά κράτος μέλος· το τρίτο αντλείται από παράβαση του κανονισμού του διαγωνισμού καθότι η απόφαση της επιτροπής επιλογής να αποκλείσει την προσφεύγουσα-ενάγουσα ελήφθη χωρίς τα δεκατέσσερα από τα δεκαπέντε μέλη της επιτροπής να έχουν εξετάσει την υποψηφιότητά της.

Πρώτο σκέλος: παράβαση του κανονισμού του διαγωνισμού καθότι η επιτροπή επιλογής ανέθεσε σε κάθε εθνική ομάδα εργασίας την προεπιλογή των εγκατεστημένων στο έδαφός της καλλιτεχνών

Επιχειρήματα των διαδίκων

23 Η προσφεύγουσα-ενάγουσα υποστηρίζει ότι η διαδικασία προεπιλογής καλλιτεχνών ήταν παράνομη καθότι η επιτροπή επιλογής, κατά παράβαση του κανονισμού του διαγωνισμού, ανέθεσε σε κάθε εθνική ομάδα εργασίας την προεπιλογή των εγκατεστημένων στο έδαφός της καλλιτεχνών.

24 Η προσφεύγουσα-ενάγουσα ισχυρίζεται ότι τόσο από την απόφαση του Συμβουλίου της 12ης Ιουνίου 1989 όσο και από τον κανονισμό του διαγωνισμού προκύπτει ότι η επιλογή των έργων τέχνης έπρεπε να γίνει βάσει συλλογικών αποφάσεων. Θεωρεί ότι η επιτροπή αποφάσισε να τροποποιήσει τη διαδικασία επιλογής, όπως αυτή προβλεπόταν στον κανονισμό, προκειμένου να μεθοδεύσει την οριστική προεπιλογή τριών υποψηφίων από κάθε εθνική ομάδα.

25 Καίτοι η προσφεύγουσα-ενάγουσα αναγνωρίζει ότι αιτία για την απόφαση αυτή υπήρξε ο σημαντικός αριθμός υποψηφιοτήτων, ισχυρίζεται ότι η επιλογή των 36 καλλιτεχνών δεν έγινε από την επιτροπή, η οποία ούτε καν μπόρεσε να προβεί ουσιαστικώς σε συγκριτική εξέταση των φακέλων των υποψηφίων, και ότι κάθε εθνική ομάδα εργασίας είναι αυτή που προεπέλεξε τους εγκατεστημένους στο έδαφός της καλλιτέχνες, δεδομένου ότι η επιτροπή περιορίστηκε να επικυρώσει τους καταλόγους που κατάρτισε κάθε μία από τις ομάδες αυτές.

26 Η προσφεύγουσα-ενάγουσα υποστηρίζει ότι από τη σχετική με τους διαγωνισμούς νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η εξεταστική επιτροπή μπορεί μεν να αναθέτει καθήκοντα ή να επικουρείται στο έργο της, αλλά υπό την

προϋπόθεση ότι διατηρεί συνεχώς τον έλεγχο των εργασιών, κρατώντας την εξουσία να αποφασίζει σε τελευταίο βαθμό και καθορίζοντας η ίδια τα κριτήρια εκτιμήσεως (προτάσεις του γενικού εισαγγελέα J.-P. Warner στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Οκτωβρίου 1975, 90/74, Deboeck κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1975, σ. 343, και αποφάσεις του Δικαστηρίου της 26ης Οκτωβρίου 1978, 122/77, Agneessens κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1978, σ. 633, και της 16ης Ιουνίου 1987, 40/86, Κολιβάς κατά Επιτροπής, Συλλογή 1987, σ. 2643). Κατά την προσφεύγουσα-ενάγουσα, η επιτροπή παραιτήθηκε της ασκήσεως του ελέγχου της επί των εργασιών επιλογής εντός των εθνικών ομάδων και, επί πλέον, παρέλειψε να καθορίσει τα κριτήρια αξιολογήσεως των υποψηφιοτήτων, κατά παράβαση των υποχρεώσεων και ευθυνών που υπέχει. Επί πλέον, επιλέγοντας ένα κριτήριο ιθαγενείας, παραβίασε την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως των υποψηφίων που έγιναν δεκτοί στο πρώτο στάδιο του διαγωνισμού.

27 Το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι η επιτροπή επιλογής ενήργησε σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου της 12ης Ιουνίου 1989 και δεν υπερέβη τις ευρείες εξουσίες που είχε για τη διοργάνωση του εν λόγω διαγωνισμού. Όσον αφορά ειδικά το ότι προβλέφθηκε εθνική προεπιλογή τριών υποψηφίων, πράγμα που συνεπαγόταν την ανάθεση στις εθνικές ομάδες εργασίας της εξετάσεως των φακέλων των υπηκόων τους, το Συμβούλιο φρονεί ότι ένα τέτοιο μέτρο αποδείχθηκε ιδιαιτέρως πρόσφορο, αν ληφθεί υπόψη ότι μεταξύ 30ής Ιανουαρίου 1993 και 30ής Ιουνίου 1993 περιήλθαν στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου 1 500 υποψηφιότητες.

28 Το Συμβούλιο θεωρεί ότι δεν ευσταθεί ο ισχυρισμός ότι η επιτροπή τροποποίησε τη διαδικασία επιλογής κατά τη διάρκεια των εργασιών της, δεδομένου ότι ο διαγωνισμός έγινε σε δύο στάδια, ακριβώς όπως είχε αποφασίσει η επιτροπή τον Ιούνιο και τον Νοέμβριο του 1992. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι όλα τα μέλη της επιτροπής δέχθηκαν να γίνει ο διαγωνισμός κατά τον τρόπο αυτόν. Επί πλέον, το Συμβούλιο φρονεί ότι η επιλογή μεταξύ των 36 σχεδίων έργων τέχνης, που έπρεπε να υποβληθούν κατά το δεύτερο στάδιο, άφησε στην επιτροπή επιλογής ικανό περιθώριο εκτιμήσεως ή κρίσεως.

29 Όσον αφορά την παρατεθείσα από την προσφεύγουσα-ενάγουσα νομολογία του Δικαστηρίου, το Συμβούλιο φρονεί, εκ προοιμίου, ότι είναι αμφίβολο αν υφίσταται δυνατότητα εφαρμογής της νομολογίας σχετικά με εξεταστικές

επιτροπές διαγωνισμών σε μια επιτροπή επιλογής έργων τέχνης, αλλά ότι, ακόμη και αν μπορεί να αποδειχθεί κάποια αναλογία, εν προκειμένω η επιτροπή επίσης κράτησε το δικαίωμα να ασκήσει σε τελευταίο βαθμό την παρασχεθείσα σε αυτή εξουσία εκτιμήσεως προκειμένου να καταρτίσει η ίδια τον κατάλογο των 18 επιτυχόντων που θα καλούνταν να παραδώσουν ένα έργο τέχνης. Τέλος, το Συμβούλιο θεωρεί ότι δεν υπήρξε καμία παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως, εφόσον ο κανονισμός του διαγωνισμού, ο οποίος είχε εφαρμογή κατά πανομοιότυπο τρόπο εφ' όλων των υποψηφίων, προέβλεπε μόνον ένα θέμα για τα έργα τέχνης που έπρεπε να προτείνουν οι υποψήφιοι.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

30 Το Πρωτοδικείο επισημαίνει, εκ προοιμίου, ότι η προσφεύγουσα-ενάγουσα, αντλώντας επιχειρήματα από τη νομολογία σχετικά με τις κοινοτικές υπαλληλικές υποθέσεις και ειδικότερα από τη νομολογία σχετικά με τη σύνθεση των εξεταστικών επιτροπών στις διαδικασίες διαγωνισμού για την πρόσληψη υπαλλήλων, προσάπτει στην επιτροπή επιλογής ότι παρέλειψε να ασκήσει πραγματικό έλεγχο επί των εργασιών προεπιλογής που έγιναν από τις εθνικές ομάδες εργασίας, περιορισθείσα να επικυρώσει τους καταλόγους που είχε καταρτίσει κάθε εθνική ομάδα εργασίας. Όμως, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι η νομολογία αυτή δεν μπορεί να εφαρμοστεί εν προκειμένω. Συγκεκριμένα, η επιλογή έργων τέχνης που πρόκειται να τοποθετηθούν σε κτίριο που εξυπηρετεί τις ανάγκες ενός οργάνου και η πρόσληψη υπαλλήλων έχουν τέτοιες διαφορές, τόσο από απόψεως αντικειμένου όσο και από απόψεως σκοπού, ώστε το Πρωτοδικείο να μη μπορεί να εφαρμόσει κατ' αναλογίαν σε καλλιτεχνικούς διαγωνισμούς τις αρχές που διέπουν την κοινοτική δημοσιοϋπαλληλία.

31 Το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι το ζήτημα που τίθεται εν προκειμένω έγκειται στο αν τηρήθηκε το κανονιστικό πλαίσιο κατά τη διεξαγωγή των εργασιών προεπιλογής στο πρώτο στάδιο. Συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα-ενάγουσα δεν αμφισβητεί ούτε την έκταση των εξουσιών που παρασχέθηκαν από το Συμβούλιο στην επιτροπή επιλογής στο πλαίσιο της επίμαχης διαδικασίας ούτε καν τη νομιμότητα του κανονισμού του διαγωνισμού. Ωστόσο, φρονεί ότι από το σύνολο των θεσπισθέντων νομοθετικών κειμένων προκύπτει ότι η επιλογή των υποψηφίων που έγιναν δεκτοί στο δεύτερο στάδιο ενέπιπτε στην αποκλειστική αρμοδιότητα της επιτροπής επιλογής. Συνεπώς, πρέπει να εξεταστεί αν το γεγονός ότι η προεπιλογή των καλλιτεχνών για το δεύτερο στάδιο έγινε από τις εθνικές ομάδες εργασίας συνιστά παράβαση του συνόλου των κειμένων που διείπαν τη διεξαγωγή του διαγωνισμού.

32 Πρώτον, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι, όπως ορθώς υποστηρίζει το Συμβούλιο, η επιτροπή επιλογής διέθετε ευρείες εξουσίες όσον αφορά τη διεξαγωγή του διαγωνισμού, όπως προκύπτει ιδίως από την απόφαση του Συμβουλίου της 12ης Ιουνίου 1989, με την οποία της παρασχέθηκε η εξουσία να κινήσει την ακολουθητέα διαδικασία για την επιλογή των έργων τέχνης, και ότι οι εξουσίες αυτές είχαν ως συνέπεια τη δυνατότητα να προσαρμοστεί η διαδικασία αυτή στις περιστάσεις. Σε περιπτώσεις όπως η παρούσα, όπου λαμβάνονται αποφάσεις δυνάμει ευρείας εξουσίας, η εκτίμηση του κοινοτικού δικαστή πρέπει να περιορίζεται στο να εξακριβωθεί ότι δεν υφίσταται πρόδηλη πλάνη περί την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών, προφανής παράβαση των διεπόντων τη λήψη των επιμάχων αποφάσεων κανόνων ή κατάχρηση εξουσίας (βλ., για παράδειγμα, τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 25ης Μαΐου 1978, 83/76 και 94/76, 4/77, 15/77 και 40/77, HNL κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1978, σ. 381, σκέψη 6, και της 14ης Ιουλίου 1988, 188/85, Fediol κατά Επιτροπής, Συλλογή 1988, σ. 4193, σκέψη 6, καθώς και την απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Ιουλίου 1993, T-17/90, T-28/91 και T-17/92, Camara Alloisio κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. II-841, σκέψη 90).

33 Δεύτερον, διαπιστώνεται ότι ο κανονισμός του διαγωνισμού προβλέπει τη σύσταση εθνικών ομάδων εργασίας και αναθέτει σε αυτές το καθήκον να καταρτίσουν κατά σειρά προτεραιότητας τον κατάλογο των καλλιτεχνών που κάθε ομάδα θα προτείνει για τη συμμετοχή στο δεύτερο στάδιο του διαγωνισμού. Η διάταξη αυτή του κανονισμού συνάδει με την απόφαση που έλαβε η επιτροπή κατά τη συνεδρίασή της της 17ης Ιουνίου 1992, κατά την οποία τα μέλη της επιτροπής συμφώνησαν ότι οι εθνικές ομάδες εργασίας θα προβούν σε προεπιλογή των καλλιτεχνών με βάση τον ατομικό τους φάκελο. Επομένως, η κατά τα ανωτέρω ανάθεση στις εθνικές ομάδες εργασίας του έργου της προεπιλογής, πόρρω απέχουσα από το να αποτελεί παράβαση του κανονισμού, έγινε με πλήρη τήρηση τόσο του κανονισμού όσο και των αποφάσεων που έλαβε η επιτροπή.

34 Τρίτον, πρέπει να παρατηρηθεί ότι οι εθνικές ομάδες εργασίας αποτελούνταν από τακτικά και αναπληρωματικά μέλη — τα οποία μετείχαν στην επιτροπή επιλογής — και από εισηγητές που είχαν επιλεγεί από αυτά, πράγμα που συνεπάγεται ότι τα μέλη των εθνικών ομάδων εργασίας γνώριζαν τις αρχές που διείπαν τον διαγωνισμό, το αντικείμενό του και τον σκοπό του, δηλαδή το να επιλεγούν έργα τέχνης που να εκφράζουν «το θέμα της ενότητας και της κατανοήσεως μεταξύ των ανθρώπων σύμφωνα με τις σύγχρονες καλλιτεχνικές τάσεις που επικρατούν στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας» (βλ. το σημείο 1 του κανονισμού το οποίο παρατίθεται ανωτέρω στη σκέψη 4).

35 Τέταρτον, πρέπει να επισημανθεί ότι ούτε η απόφαση του Συμβουλίου της 12ης Ιουνίου 1989 ούτε ο κανονισμός του διαγωνισμού επέβαλαν στις εθνικές ομάδες εργασίας έναν συγκεκριμένο αριθμό καλλιτεχνών που έπρεπε να περιέχει ο κατάλογος προεπιλογής. Δεδομένου ότι ο κανονισμός προέβλεπε ότι η επιτροπή θα όριζε, με βάση τους καταλόγους που θα κατάρτιζαν οι εθνικές ομάδες εργασίας, 36 κατ' ανώτατο όριο καλλιτέχνες για τη συμμετοχή στο δεύτερο στάδιο, τίποτε δεν εμπόδιζε τις εθνικές ομάδες εργασίας να υποβάλουν καταλόγους τριών καλλιτεχνών, πράγμα που επέτρεψε στην επιτροπή να λάβει υπόψη 36 κατ' ανώτατο όριο καλλιτέχνες και αποτελούσε ιδιαιτέρως κατάλληλο μέτρο — όπως ισχυρίστηκε το Συμβούλιο — λόγω του μεγάλου αριθμού — 1 500 — των υποψηφιοτήτων που περιήλθαν στην επιτροπή.

36 Επί πλέον, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι, άπαξ έγινε η προεπιλογή από τις εθνικές ομάδες εργασίας, η επιτροπή είναι αυτή που εξέτασε τους φακέλους των προεπιλεγέντων καλλιτεχνών και που αποφάσισε να εγκρίνει τον κατάλογο των 36 καλλιτεχνών που έγιναν δεκτοί στο δεύτερο στάδιο. Συγκεκριμένα, κατά τη συνεδρίασή της της 28ης Οκτωβρίου 1993, η επιτροπή επιλογής αποφάσισε ότι κάθε ομάδα θα υποδείκνυε οριστικώς τρεις υποψηφίους με βάση τις ήδη περατωθείσες εργασίες προεπιλογής· ότι ο κατάλογος αυτός θα υποβαλλόταν κατ' εφαρμογήν έγγραφης διαδικασίας στα μέλη της επιτροπής προκειμένου να μπορέσουν να διατυπώσουν παρατηρήσεις επ' αυτού μέχρι το τέλος του Νοεμβρίου και ότι, προς τούτο, οι φάκελοι υποψηφιότητας των 36 επιλεγέντων για το δεύτερο στάδιο καλλιτεχνών θα ήσαν διαθέσιμοι στα γραφεία της Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου προκειμένου να εξεταστούν από κάθε μέλος της επιτροπής που θα το επιθυμούσε. Στη συνέχεια, απεστάλη ένα τηλετύπημα στα μέλη της επιτροπής επιλογής στις 23 Νοεμβρίου 1993, το οποίο περιείχε τον κατάλογο των 36 προταθέντων για το δεύτερο στάδιο υποψηφίων και το οποίο ανέφερε ότι, «αν η πλειοψηφία των μελών της επιτροπής επιλογής δεν διατυπώσει παρατηρήσεις επί του καταλόγου αυτού πριν από τις 7 Δεκεμβρίου 1993, ο ως άνω κατάλογος θα λογίζεται εγκριθείς κατ' εφαρμογήν έγγραφης διαδικασίας». Το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι τα μέλη της επιτροπής επιλογής είχαν ανά πάσα στιγμή τη δυνατότητα να συμβουλευθούν τους φακέλους των καλλιτεχνών, να διατυπώσουν επιφυλάξεις όσον αφορά οποιονδήποτε υποψήφιο και, εν ανάγκη, να αμφισβητήσουν τις γενόμενες επιλογές. Εφόσον η πλειοψηφία των μελών της επιτροπής δεν διατύπωσε παρατηρήσεις ως προς τον κατάλογο των 36 προταθέντων καλλιτεχνών, ο κατάλογος αυτός εγκρίθηκε στις 7 Δεκεμβρίου 1993.

37 Απ' όλα τα ανωτέρω προκύπτει ότι η ίδια η επιτροπή είναι αυτή που αποφάσισε να καταρτίσει τον κατάλογο των 36 καλλιτεχνών με βάση την προεπιλογή που έγινε από τις εθνικές ομάδες εργασίας και ότι, πράττοντας αυτό, η επιτροπή επιλογής ενήργησε σύμφωνα με τον κανονισμό του διαγωνισμού και τις δικές της αποφάσεις.

38 Επομένως, αυτό το σκέλος του λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Δεύτερο σκέλος: παράβαση του κανονισμού του διαγωνισμού καθότι η επιτροπή επιλογής καθόρισε ότι έπρεπε να προεπιλεγούν τρεις καλλιτέχνες ανά κράτος μέλος

Επιχειρήματα των διαδίκων

39 Η προσφεύγουσα-ενάγουσα υποστηρίζει ότι η απόφαση της επιτροπής επιλογής να ορίσει αυθαιρέτως ότι έπρεπε να προεπιλεγούν τρεις καλλιτέχνες ανά κράτος μέλος ελήφθη κατά παράβαση του κανονισμού του διαγωνισμού. Ισχυρίζεται ότι η κατανομή των επιτυχόντων αναλόγως της ιθαγενείας τους δεν προβλεπόταν από τον κανονισμό του διαγωνισμού και ότι ένα τέτοιο κριτήριο γεωγραφικής κατανομής είναι αντίθετο τόσο προς τη φιλοσοφία του διαγωνισμού όσο και προς το άρθρο 7, στοιχείο γ', του ίδιου του κανονισμού, το οποίο προβλέπει ότι, λαμβανομένων υπόψη των υποβληθέντων φακέλων, κάθε εθνική ομάδα εργασίας καταρτίζει κατά σειρά προτεραιότητας τον κατάλογο των καλλιτεχνών που προτείνει για τη συμμετοχή στο δεύτερο στάδιο του διαγωνισμού και ότι η επιτροπή επιλογής ορίζει, βάσει των καταρτισθέντων από τις εθνικές ομάδες εργασίας καταλόγων, 36 κατ' ανώτατο όριο καλλιτέχνες που θα μετάσχουν στο δεύτερο στάδιο.

40 Το Συμβούλιο υπενθυμίζει τις ευρείες εξουσίες που είχε η επιτροπή για την οργάνωση του διαγωνισμού. Έτσι, το γεγονός ότι η επιτροπή επιθυμούσε να επιλέξει τουλάχιστον έναν καλλιτέχνη ανά κράτος μέλος και θέσπισε τις αναγκαίες προς τούτο διατάξεις οφείλεται, κατά το Συμβούλιο, σε θεωρήσεις πολιτικής σκοπιμότητας οι οποίες είναι κατανοητές στο πλαίσιο της τοποθετήσεως έργων τέχνης σε κτίριο που προορίζεται για τις συνεδριάσεις του Συμβουλίου. Το Συμβούλιο φρονεί ότι, από το χρονικό σημείο που αποφασίστηκε να ανατεθεί σε εθνικές ομάδες εργασίας το έργο της καταρτίσεως καταλόγου υποψηφίων που θα μπορούσαν να συμμετάσχουν στο δεύτερο στάδιο του διαγωνισμού, ήταν λογικό αυτές οι εθνικές ομάδες να μπορούν να ορίσουν μόνον καλλιτέχνες υπηκόους της χώρας τους και ότι, στην Κοινότητα των δώδεκα κρατών μελών, η διάταξη του κανονισμού κατά την οποία η επιτροπή επιλογής ορίζει κατ' ανώτατο όριο 36 καλλιτέχνες βάσει των καταρτισθέντων από τις εθνικές ομάδες εργασίας καταλόγων άφηνε να νοηθεί ότι θα επιλέγονταν τρεις υποψήφιοι ανά κράτος μέλος.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

41 Πρώτον, όσον αφορά το ότι ορίστηκε ότι κάθε εθνική ομάδα εργασίας θα προεπέλεγε τρεις καλλιτέχνες, πρέπει να υπομνηστεί ότι ανωτέρω στις σκέψεις 32 έως 38 κρίθηκε ότι η απόφαση να καταρτιστεί ο κατάλογος των 36 επιτυχόντων που έγιναν δεκτοί στο δεύτερο στάδιο του διαγωνισμού με βάση τους προταθέντες από τις εθνικές ομάδες εργασίας καταλόγους τριών υποψηφίων ελήφθη από την επιτροπή επιλογής σύμφωνα με τον κανονισμό του διαγωνισμού. Συνεπώς, η αιτίαση αυτή της προσφεύγουσας-ενάγουσας δεν μπορεί να γίνει δεκτή.

42 Δεύτερον, προκειμένου περί της κατανομής των επιτυχόντων αναλόγως της ιθαγενείας τους, πρέπει να υπομνηστεί ότι η επιτροπή διέθετε ευρείες εξουσίες κατά τη διεξαγωγή του διαγωνισμού. Κατά συνέπεια, ο έλεγχος του Πρωτοδικείου πρέπει να περιοριστεί στο να εξακριβωθεί αν υπήρξε παράβαση των κανόνων που διείπαν τις εργασίες της επιτροπής αυτής.

43 Διαπιστώνεται, πρώτον, ότι ούτε η απόφαση του Συμβουλίου της 12ης Ιουνίου 1989 ούτε ο κανονισμός του διαγωνισμού προέβλεπαν κριτήρια γεωγραφικής κατανομής στο πλαίσιο των εργασιών προεπιλογής. Ελλείψει διατάξεως προβλέπουσας ένα τέτοιο κριτήριο, καθώς και ελλείψει διατάξεως απαγορεύουσας την προσφυγή σε τέτοιο κριτήριο, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι οι ευρείες εξουσίες που είχε η επιτροπή επιλογής τής παρείχαν τη δυνατότητα να ορίσει ότι η διαδικασία, τόσο στο στάδιο της προεπιλογής όσο και σε αυτό της επιλογής, θα διεξαγόταν κατά τον τρόπο που έκρινε ως τον πλέον κατάλληλο. Συναφώς, πρέπει να επισημανθεί ότι η ίδια η επιτροπή είναι αυτή που αποφάσισε, κατά τη συνεδρίασή της της 17ης Ιουνίου 1992, να αναθέσει στις εθνικές ομάδες εργασίας την προεπιλογή των καλλιτεχνών, να ορίσει ότι στο δεύτερο στάδιο θα γίνουν δεκτοί τρεις καλλιτέχνες ανά κράτος μέλος και να επιλέξει, από τα σχέδια έργων τέχνης που θα υποβάλλονταν κατά το δεύτερο στάδιο, τουλάχιστον έναν καλλιτέχνη ανά κράτος μέλος.

44 Ακολούθως, πρέπει να υπομνηστεί ότι το αντικείμενο του διαγωνισμού (βλ. το παρατεθέν ανωτέρω στη σκέψη 4, σημείο 1, του κανονισμού) συνίστατο στη «δημιουργία 12 έως και 18 έργων τέχνης που να εκφράζουν το θέμα της ενότητας και της κατανοήσεως μεταξύ των ανθρώπων, σύμφωνα με τις σύγχρονες

καλλιτεχνικές τάσεις που επικρατούν στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας». Το κείμενο αυτό πρέπει να ερμηνευθεί υπό το πρίσμα της θελήσεως να εκπροσωπηθούν οι κρατούσες καλλιτεχνικές τάσεις σε όλα τα κράτη μέλη, ιδίως αν ληφθεί υπόψη ότι, κατά το άρθρο 8, στοιχείο γ', του κανονισμού σχετικά με τη «διαδικασία αποφάσεως» κατά το δεύτερο στάδιο, ο ελάχιστος αριθμός των καλλιτεχνών που επρόκειτο να ληφθούν υπόψη κατά το τέλος του διαγωνισμού ήταν δώδεκα και ότι η Κοινότητα είχε τότε δώδεκα μέλη.

45 Επομένως, πρέπει να συναχθεί ότι η επιτροπή επιλογής, με το να καθορίσει ότι τρεις καλλιτέχνες ανά κράτος μέλος θα έπρεπε να προεπιλεγούν για το δεύτερο στάδιο, ουδόλως παρέβη ούτε το γράμμα ούτε τον σκοπό του κανονισμού του διαγωνισμού.

46 Συνεπώς, το δεύτερο σκέλος πρέπει επίσης να απορριφθεί.

Τρίτο σκέλος: παράβαση του κανονισμού του διαγωνισμού καθότι η απόφαση περί απορρίψεως της υποψηφιότητας της προσφεύγουσας-ενάγουσας ελήφθη παρατύπως

Επιχειρήματα των διαδίκων

47 Η προσφεύγουσα-ενάγουσα υποστηρίζει ότι η υποψηφιότητά της εξετάστηκε μόνον από το μέλος της επιτροπής που ανήκε στην αντίστοιχη εθνική ομάδα εργασίας. Ισχυρίζεται ότι η επιλογή των 36 καλλιτεχνών που έγιναν δεκτοί στο δεύτερο στάδιο του διαγωνισμού δεν έγινε από την επιτροπή, η οποία δεν ήταν σε θέση να προβεί σε συγκριτική εξέταση των φακέλων των υποψηφίων, δεδομένου ότι οι φάκελοι αυτοί είχαν κατ' ευθείαν ως αποδέκτες τις εθνικές ομάδες εργασίας. Πράττοντας τούτο, η επιτροπή δεν κράτησε τον έλεγχο των εργασιών και περιορίστηκε να εγκρίνει κατά πλειοψηφία την επιλογή που έγινε σε εθνικό επίπεδο.

48 Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι ο τρόπος διεξαγωγής του διαγωνισμού, ιδίως δε η ανάθεση της προεπιλογής των υποψηφίων στις εθνικές ομάδες εργασίας, αποφασίστηκε από την επιτροπή ομοφώνως, κατά τις συνεδριάσεις της του Ιουνίου και του Νοεμβρίου του 1992, επομένως δε τα μέλη που εκπροσωπούσαν τη Γενική Γραμματεία και την επιτροπή προσωπικού γνώριζαν τότε σαφώς ότι δεν θα μετάσχουν στις εργασίες προεπιλογής των εθνικών ομάδων. Το Συμβούλιο υποστηρίζει επίσης ότι, εν πάση περιπτώσει, η επιτροπή κράτησε τον έλεγχο των εργασιών και ότι, καίτοι ανέθεσε στις συσταθείσες από αυτή εθνικές ομάδες τη φροντίδα να προεπιλέξουν 36 καλλιτέχνες από 1 500 περίπου φακέλους υποψηφιότητας, σε αυτή και μόνον απέκειτο η απόφαση της επιλογής των επιτυχόντων του διαγωνισμού.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

49 Πρέπει να υπομνηστεί πρωτίστως ότι ανωτέρω, στις σκέψεις 32 έως 38, κρίθηκε ότι τόσο η απόφαση να ανατεθούν στις εθνικές ομάδες οι εργασίες προεπιλογής όσο και η απόφαση να καταρτιστεί ο κατάλογος των καλλιτεχνών που έγιναν δεκτοί στο δεύτερο στάδιο του διαγωνισμού ήσαν αποφάσεις που ελήφθησαν από την επιτροπή επιλογής, και όχι από τις εθνικές ομάδες εργασίας, και ότι ελήφθησαν σύμφωνα με τον κανονισμό του διαγωνισμού και τις αποφάσεις της επιτροπής επιλογής.

50 Κατά συνέπεια, το γεγονός ότι ο φάκελος της προσφεύγουσας-ενάγουσας εξετάστηκε από την αντίστοιχη εθνική ομάδα εργασίας αποτελεί συνέπεια της αποφάσεως να ανατεθούν στις εθνικές ομάδες οι εργασίες προεπιλογής και δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συνιστά παράβαση του κανονισμού του διαγωνισμού. Επί πλέον, πρέπει να υπομνηστεί ότι η επιτροπή είναι αυτή που — έχοντας στη διάθεσή της τους φακέλους όλων των καλλιτεχνών, μεταξύ των οποίων και αυτού της προσφεύγουσας-ενάγουσας — κατάρτισε τον κατάλογο των καλλιτεχνών για τη συμμετοχή στο δεύτερο στάδιο του διαγωνισμού και ότι, συνεπώς, η ίδια η επιτροπή είναι αυτή που απέρριψε την υποψηφιότητα της προσφεύγουσας-ενάγουσας και όχι κάποιοι από τα μέλη της.

51 Κατά συνέπεια, το τρίτο αυτό σκέλος όπως και ο λόγος ακυρώσεως στο σύνολό του πρέπει να απορριφθούν.

Επί του αιτήματος αποζημιώσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

52 Η προσφεύγουσα-ενάγουσα υποστηρίζει ότι, έχοντας αποκλειστεί από το δεύτερο στάδιο του διαγωνισμού κατ' εφαρμογήν παράνομης διαδικασίας, υπέστη σημαντική ζημία λόγω του ότι ο διαγωνισμός έγινε ευρύτατα γνωστός και έτυχε μεγάλης δημοσιότητας, ιδίως κατά την τελετή εγκαινίων του κτιρίου. Επί πλέον, η προσφεύγουσα-ενάγουσα τονίζει ότι οι κρίσεις του Προέδρου του Πρωτοδικείου που περιέχονται στην προαναφερθείσα διάταξή του της 2ας Μαΐου 1994 αφορούν μόνον τη λήψη επειγόντων και προσωρινών μέτρων.

53 Το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι η ενδεχόμενη βλάβη της Candiotte δεν είναι παρά θεωρητική, καθότι δεν είναι βέβαιον ότι θα περιλαμβανόταν μεταξύ των επιτυχόντων του διαγωνισμού και ότι, εν πάση περιπτώσει, είναι ανάλογη της βλάβης των καλλιτεχνών των οποίων η υποψηφιότητα δεν έγινε δεκτή μετά το πρώτο στάδιο. Επί πλέον, το Συμβούλιο θεωρεί ότι η σκέψη 28 της προαναφερθείσας διατάξεως του Προέδρου του Πρωτοδικείου της 2ας Μαΐου 1994 επιβεβαιώνει την εκτίμησή του ως προς το υποστατό της φερομένης βλάβης.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

54 Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι, κατά πάγια νομολογία, για να μπορούν οι ενάγοντες να αξιώσουν αποζημίωση, πρέπει να αποδείξουν πταίσμα του οργάνου, την ύπαρξη σαφούς και αποτιμητής ζημίας, καθώς και αιτιώδη συνάφεια

μεταξύ του πταίσματος και της προβαλλομένης ζημίας (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 27ης Μαρτίου 1990, C-308/87, Grifoni κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-1203, σκέψη 6, της 7ης Μαΐου 1992, C-258/90 και C-259/90, Pesquerías De Bermeo και Naviera Laida κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. I-2901, σκέψη 42, και της 15ης Σεπτεμβρίου 1994, C-146/91, ΚΥΔΕΠ κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. I-4199, σκέψη 19). Εν προκειμένω το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η διαδικασία του διαγωνισμού διεξήχθη νομοτύπως και νομίμως, χωρίς να έχει αποδειχθεί οποιοδήποτε πταίσμα του Συμβουλίου.

55 Επομένως, το αίτημα περί αποκαταστάσεως της ζημίας που φέρεται ότι υπέστη η προσφεύγουσα-ενάγουσα πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

56 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα-ενάγουσα ηττήθηκε και το Συμβούλιο ζήτησε την καταδίκη της στα δικαστικά έξοδα, πρέπει αυτή να καταδικαστεί στο σύνολο των δικαστικών εξόδων περιλαμβανομένων και των εξόδων κατά τη διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή-αγωγή.

2) Καταδικάζει την προσφεύγουσα-ενάγουσα στο σύνολο των δικαστικών εξόδων περιλαμβανομένων και των εξόδων της διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων.

Schintgen García-Valdecasas Azizi

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 16 Ιανουαρίου 1996.

Ο Γραμματέας Ο Πρόεδρος

H. Jung R. Schintgen